מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר 11 סוגי טקסטים ואת המטרה הייחודית של כל אחד מהם
- לזהות סימני היכר של כל סוג: מבנה, מילות קישור, זמן וגוף
- לדעת לשאול את ארבע שאלות הבלש על כל טקסט שקוראים
- לתרגל כתיבה קצרה המתאימה למטרה של סוג טקסט נבחר

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – מכירים את השאלות

1. א – מטרה
2. ב – מבנה
3. ג – מילים

חלק ב' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – מכירים את השאלות (המשך)

1. נכון – זו בדיוק המשמעות של השאלה - מי מדבר ולמי פונים.
2. לא נכון – שאלת המטרה בודקת בשביל מה נכתב הטקסט, לא את אורכו.

חלק ג' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – מתאימים לכל סוג

1. 1 – ד (למסור מידע ולהסביר נושא בלי להביע עמדה)
2. 2 – ג (לשכנע בעמדה בעזרת נימוקים)
3. 3 – א (להנחות צעד אחר צעד)
4. 4 – ב (לצייר תמונה במילים)

חלק ד' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – משלימים לפי סימני הלשון

1. עבר
2. שלישי
3. ערבבו

חלק ה' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – זיהוי מטרות

1. ב – למסור מידע ולהסביר נושא
2. ב – לשכנע את הקוראים בעמדה

חלק ו' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – מבנה וסימני לשון בדוגמאות האתר

1. משושה
2. אבל

חלק ז' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – התאמות וסדר נכון

1. 1 – ד (הדבורה – מהנדסת קטנה)
2. 2 – ג (ההפסקה הגדולה – לא בזבוז זמן)
3. 3 – ב (הכתם הכחול)
4. 4 – א (מטוס נייר שעף רחוק)

חלק ח' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – סדר השלבים הנכון

1. קפלו את הדף לאורכו לשניים ופתחו שוב
2. קפלו את שתי הפינות העליונות אל קו האמצע
3. קפלו שוב את הצדדים אל הקו כך שייווצר חוד
4. קפלו את הדף לשניים והורידו כל צד ליצירת כנפיים

חלק ט' – פרק 3 • מכירים עוד סוגים: מכתב, כתבה, ביקורת, מודעה, שיר, פוסט – מזהים מטרה

1. א – לבקש, להודות או להתלונן בפני נמען
2. א – לדווח על אירוע: מי, מה, מתי, איפה
3. א – להעריך יצירה ולהמליץ עליה או לא

חלק י' – פרק 3 • מכירים עוד סוגים: מכתב, כתבה, ביקורת, מודעה, שיר, פוסט – מתאימים סוג לסימן היכר

- 1 – ג (יש "לכבוד", "שלום רב" וחתימה)
- 2 – א (יש כותרת וציטוט כמו "...," סיפרה)
- 3 – ב (יש שם יצירה ודירוג (כוכבים))

חלק י"א – פרק 3 • מכירים עוד סוגים: מכתב, כתבה, ביקורת, מודעה, שיר, פוסט – חושבים וכותבים

חלק י"ב – פרק 4 • מזהים ומסווגים: קוראים טקסט ומחליטים איזה סוג הוא – מכירים סימני היכר

- 1 – ג (יש עובדות, מספרים ומונחים)
- 2 – א (יש עמדה ברורה, ומילים כמו ראשית ושנית)
- 3 – ד (יש דמויות ועלילה - משהו קורה)
- 4 – ב (יש מספרים או נקודות ופעלים בציווי)

חלק י"ג – פרק 4 • מזהים ומסווגים: קוראים טקסט ומחליטים איזה סוג הוא – קוראים ומזהים את הסוג

1. א – טקסט הוראות
2. ב – טקסט סיפורי

חלק י"ד – פרק 4 • מזהים ומסווגים: קוראים טקסט ומחליטים איזה סוג הוא – מסבירים ומנסים בעצמנו

חלק ט"ו – פרק 5 • בונים טקסט: כותבים לפי תבנית ופתיחי משפטים – מזהים פתיחי משפטים

- 1 – ב (טקסט מידעי)
- 2 – ג (טקסט טיעוני)
- 3 – ד (טקסט סיפורי)
- 4 – א (טקסט הוראות)

חלק ט"ז – פרק 5 • בונים טקסט: כותבים לפי תבנית ופתיחי משפטים – משלימים פתיח מתאים

1. תחילה
2. בתודה מראש

חלק י"ז – פרק 5 • בונים טקסט: כותבים לפי תבנית ופתיחי משפטים – כותבים לפי תבנית

1. כותרת שמתאימה לסוג הטקסט שנבחר, למשל: "כל מה שרציתם לדעת על מחזור" (מידעי) או "למה כדאי למחזר?" (טיעוני)

חלק י"ח – חזרה מסכמת – מכירים את כל סוגי הטקסטים

1. א – טקסט מידעי
2. ב – טקסט טיעוני
3. ב – יש מספרים או נקודות לשלבים

חלק י"ט – חזרה מסכמת – כותבים ומסבירים

1. למשל: טקסט מידעי – למסור מידע ועובדות; מודעה – לשכנע לפעול מהר ולהודיע על אירוע.
2. התשובה חופשית: יש לבדוק שמות תואר, תיאורי חושים ואולי דימוי אחד ('כמו...').

כרטיס יציאה – מה לחפש

- רשימה הכוללת לפחות חמישה סוגים עם הסבר קצר ונכון על המטרה של כל אחד
- זיהוי נכון של הסוג על בסיס לפחות שני סימני היכר, לא רק ניחוש

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה-ארבעה מפגשים: פרק 1-2 במפגש ראשון, פרק 3 בשני, פרקים 4-5 בשלישי
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד בחמישה הסוגים המרכזיים בפרק 2 ולוותר זמנית על הסוגים הנוספים בפרק 3
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף כתיבת שתי פסקאות בפרק 5 ולבקש השוואה בין שני סוגי טקסט על אותו נושא
- מומלץ לעבוד בזוגות בפעילויות הזיהוי כדי לעודד שיח על סימני ההיכר לפני שכותבים תשובה

חוברת תרגול – סוגי טקסטים: לכל טקסט יש מטרה

סוגי טקסטים – לכל טקסט יש מטרה

יסודי · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף
2. פרק 2 – מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי
3. פרק 3 – מכירים עוד סוגים: מכתב, כתבה, ביקורת, מודעה, שיר, פוסט
4. פרק 4 – מזהים ומסווגים: קוראים טקסט ומחליטים איזה סוג הוא
5. פרק 5 – בונים טקסט: כותבים לפי תבנית ופתיחי משפטים

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – סוגי טקסטים: לכל טקסט יש מטרה

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו נלמד שלכל טקסט יש מטרה, והמטרה קובעת איך הוא כתוב. בכל פרק נקרא דוגמאות קצרות, נזהה את סוג הטקסט ונתרגל לכתוב בעצמנו. אפשר לעבוד לבד או בזוגות, ולבדוק את התשובות בסוף כל פרק.

בנק מילים: בתודה מראש | תחילה | עבר | שלישי | ערבבו | אבל | משושה

1 חלק א' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – מכירים את השאלות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. השאלה "בשביל מה נכתב הטקסט? ללמד, לשכנע, לספר, להנחות" היא שאלת ה...

א) מטרה ב) מבנה ג) מילים

2. השאלה "איך הוא בנוי? פסקאות, שלבים, בתים, כותרות" היא שאלת ה...

א) מטרה ב) מבנה ג) מילים

3. מילות קישור, זמן ושמות תואר נבדקים בשאלת ה...

א) מבנה ב) גוף ופנייה ג) מילים

2 חלק ב' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – מכירים את השאלות (המשך)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שאלת ה"גוף ופנייה" בודקת האם הכותב/ת מדבר/ת בגוף ראשון, שני או שלישי.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	שאלת ה"מטרה" בודקת כמה מילים יש בטקסט.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – מתאימים לכל סוג

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טקסט מידעי	___	**א.** להנחות צעד אחר צעד
2. טקסט טיעוני	___	**ב.** לצייר תמונה במילים
3. טקסט הוראות	___	**ג.** לשכנע בעמדה בעזרת נימוקים
4. טקסט תיאורי	___	**ד.** למסור מידע ולהסביר נושא בלי להביע עמדה

4 חלק ד' – פרק 1 • ארבע שאלות בלש: מטרה, מבנה, מילים וגוף – משלימים לפי סימני הלשון

השלימו את המילה החסרה.

1. בטקסט סיפורי הזמן הדקדוקי הנפוץ הוא _____

2. בטקסט מידעי הגוף הנפוץ הוא גוף _____

3. בטקסט הוראות הפעלים נכתבים בציווי, כמו "קחו" ו" _____ "

5 חלק ה' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – זיהוי מטרות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי מטרת הטקסט המידעי?

(א) לשכנע בעמדה (ב) למסור מידע ולהסביר נושא (ג) לספר סיפור עם דמויות

2. מהי מטרת הטקסט הטיעוני?

א) לתאר מקום או חפץ ב) לשכנע את הקוראים בעמדה

ג) להנחות צעד אחר צעד

6 חלק ו' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – מבנה וסימני לשון בדוגמאות האתר

השלימו את המילה החסרה.

1. בדוגמה "הדבורה – מהנדסת קטנה" הדבורים בונות את חלות הדבש בצורת _____

2. בטקסט על ההפסקה הארוכה מופיע הצירוף "אמנם... _____ " כדי להתמודד עם טענת נגד

7 חלק ז' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – התאמות וסדר נכון

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טקסט מידעי	___	**א.** מטוס נייר שעף רחוק
2. טקסט טיעוני	___	**ב.** הכתם הכחול
3. טקסט סיפורי	___	**ג.** ההפסקה הגדולה – לא בזבוז זמן
4. טקסט הוראות	___	**ד.** הדבורה – מהנדסת קטנה

8 חלק ח' – פרק 2 • מכירים את הסוגים: מידעי, טיעוני, סיפורי, הוראות, תיאורי – סדר השלבים הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	קפלו את שתי הפינות העליונות אל קו האמצע
☐	קפלו את הדף לאורכו לשניים ופתחו שוב
☐	קפלו את הדף לשניים והורידו כל צד ליצירת כנפיים

☐	קפלו שוב את הצדדים אל הקו כך שייווצר חוד

9 חלק ט' – פרק 3 • מכירים עוד סוגים: מכתב, כתבה, ביקורת, מודעה, שיר, פוסט – מזהים מטרה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי מטרת מכתב פנייה?

א) לבקש, להודות או להתלונן בפני נמען ב) לתאר נוף בצבעים

ג) למסור חדשות על אירוע

2. מהי מטרת כתבה עיתונאית?

א) לדווח על אירוע: מי, מה, מתי, איפה ב) לבטא רגש בצורה אמנותית

ג) להנחות איך להכין מתכון

3. מהי מטרת ביקורת?

א) להעריך יצירה ולהמליץ עליה או לא ב) לספר סיפור עם דמויות

ג) למסור הוראות שלב אחר שלב

10 חלק י' – פרק 3 • מכירים עוד סוגים: מכתב, כתבה, ביקורת, מודעה, שיר, פוסט – מתאימים סוג לסימן היכר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מכתב / פנייה	___	**א.** יש כותרת וציטוט כמו "...„" סיפרה
2. כתבה עיתונאית	___	**ב.** יש שם יצירה ודירוג (כוכבים)
3. ביקורת	___	**ג.** יש "לכבוד", "שלום רב" וחתימה

11 חלק י"א – פרק 3 • מכירים עוד סוגים: מכתב, כתבה, ביקורת, מודעה, שיר, פוסט – חושבים וכותבים

ענו בקצרה.

12 חלק י"ב – פרק 4 • מזהים ומסווגים: קוראים טקסט ומחליטים איזה סוג הוא – מכירים סימני היכר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טקסט מידעי	___	**א.** יש עמדה ברורה, ומילים כמו ראשית ושנית
2. טקסט טיעוני	___	**ב.** יש מספרים או נקודות ופעלים בציווי
3. טקסט סיפורי (נרטיבי)	___	**ג.** יש עובדות, מספרים ומונחים
4. טקסט הוראות (מדריך/מפעיל)	___	**ד.** יש דמויות ועלילה - משהו קורה

13 חלק י"ג – פרק 4 • מזהים ומסווגים: קוראים טקסט ומחליטים איזה סוג הוא – קוראים ומזהים את הסוג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קטע: "תחילה קלפו את התפוח, ואז חתכו אותו לפרוסות דקות." איזה סוג טקסט זה?

(א) טקסט הוראות (ב) טקסט סיפורי (ג) ביקורת

2. קטע: "יום אחד מצאה דנה מפתח ישן מתחת לעץ הזית בחצר." איזה סוג טקסט זה?

(א) טקסט מידעי (ב) טקסט סיפורי (ג) מודעה / פרסומת

14 חלק י"ד – פרק 4 • מזהים ומסווגים: קוראים טקסט ומחליטים איזה סוג הוא – מסבירים ומנסים בעצמנו

ענו בקצרה.

15 חלק ט"ו – פרק 5 • בונים טקסט: כותבים לפי תבנית ופתיחי משפטים – מזהים פתיחי משפטים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לדוגמה,	___	**א.** טקסט הוראות

2. לדעתי,	___	**ב.** טקסט מידעי
3. יום אחד,	___	**ג.** טקסט טיעוני
4. תחילה,	___	**ד.** טקסט סיפורי

16 חלק ט"ז – פרק 5 • בונים טקסט: כותבים לפי תבנית ופתיחי משפטים – משלימים פתיח מתאים

השלימו את המילה החסרה.

1. במתכון כתוב: "_____ ערבבו את הקמח עם הסוכר."

2. במכתב תודה מסיימים במילים: "_____," ואז חותמים.

17 חלק י"ז – פרק 5 • בונים טקסט: כותבים לפי תבנית ופתיחי משפטים – כותבים לפי תבנית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו סוג טקסט (מידעי, טיעוני או סיפורי) וכתבו כותרת מתאימה לנושא "מחזור אשפה".

_____

_____

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – מכירים את כל סוגי הטקסטים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה סוג טקסט מטרתו למסור מידע ועובדות, בלי להביע עמדה?

(א) טקסט מידעי (ב) טקסט טיעוני (ג) שיר

2. באיזה סוג טקסט מופיעות מילים כמו 'ראשית', 'שנית' ו'אמנם... אבל'?

(א) טקסט הוראות (ב) טקסט טיעוני (ג) כתבה עיתונאית

3. מהו סימן ההיכר העיקרי של טקסט הוראות?

(א) יש דימויים וחושים (ב) יש מספרים או נקודות לשלבים

(ג) יש כותרת וכותרת משנה

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – כותבים ומסבירים

ענו בקצרה.

1. בחרו שני סוגי טקסטים מהרשימה שלמדנו, וכתבו מטרה אחת לכל אחד מהם.

2. כתבו פסקה קצרה (3–4 משפטים) שמתארת את הכיתה שלכם, כך שתהיה דוגמה לטקסט תיאורי.

כרטיס יציאה

אני יכול/ה לכתוב בעצמי לפחות חמישה סוגי טקסטים שלמדנו ולהסביר את המטרה של כל אחד

אני יודע/ת לזהות טקסט לא מוכר לפי סימני ההיכר שלו (מבנה, מילים, זמן וגוף)

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️